

Høringsbrev – utkast til Nasjonal faglig retningslinje om demens - ekstern høring

Helsedirektoratet Avdeling Omsorgstjenester, Primærhelsedivisjonen, sender herved utkast til Nasjonal faglig retningslinje om demens på ekstern høring.

Retningslinjen gir kunnskapsbaserte anbefalinger om utredning, behandling og oppfølging av personer med demens og deres pårørende. I tillegg inneholder den anbefalinger som er operasjonalisering av myndighetskrav på området.

Retningslinjen omfatter alle personer som har demens, uavhengig av sykdom som har forårsaket tilstanden eller annen gruppetilhørighet, herunder yngre personer (under 65 år), personer med minoritetsbakgrunn, personer med samisk kulturbakgrunn samt personer med utviklingshemning.

Retningslinjen er skrevet i elektronisk format i MAGICapp. Dette innebærer en ny måte å lese retningslinjer på. Det understrekes at det er mest hensiktsmessig at retningslinjen leses i sitt elektroniske format, fremfor å skrive ut pdf-versjonen. Det er verdt å merke seg at Internet Explorer ikke gir optimal fungering av MAGICapp. Det anbefales å bruke en av følgende nettlesere: Google Chrome, Safari eller Firefox i stedet.

Praktisk om å lese retningslinjen elektronisk:

- Gå inn på Helsedirektoratets nettsider under temaet høringer, www.helsedirektoratet.no/horinger eller gå inn på nettsiden www.magicapp.org
- Retningslinjen heter «Eksternt høringsutkast - Nasjonal faglig retningslinje om demens, Helsedirektoratet».
- Åpne retningslinjen ved å klikke på fanen «Les retningslinjen».
- Da vil du se følgende:
  - Innholdsfortegnelsen på venstre side og hele retningslinjen fortløpende på høyre side.
  - Kapitlene «Innledning», «Aktuelt lovverk» og «Om retningslinjen» inneholder ikke anbefalinger, men her finner du annen tekst under overskriftene ved å klikke på fanen «Vis Kapitteltekst».
  - Videre følger kapitler med anbefalinger og merknader. Ved å klikke på fanen «Vis Kapitteltekst» gis en introduksjon om tema og bakgrunn for den aktuelle anbefalingen. Under hver enkelt anbefaling kan du klikke på «Vis mer informasjon». Da åpenbarer det seg flere nye faner som inneholder informasjon om forskningsgrunnlag, begrunnelse for anbefalingen samt praktisk informasjon.

Praktisk om å lese retningslinjen i pdf-format:

- Fordi retningslinjen er utviklet og presenteres i et elektronisk, strukturert app-format vil ikke pdf-filen oppleves som optimal i oppbygning. For de som likevel velger å skrive ut pdf-filen heller enn å jobbe i MAGICapp anbefaler vi å skrive ut i farger.

- I pdf-filen kommer alle anbefalingene samlet først, deretter kommer de om igjen, sammen med eventuell tekst fra fanene «Vis Kapitteltekst», «Begrunnelse», «Praktisk info», «Nøkkelinfo» med mer.
- I pdf-versjonen er det slik at enkelte tekstavsnitt kommer dobbelt/om igjen. Dette oppleves annerledes i den digitale versjonen.

Retningslinjens omfang og målgrupper:

Demensretningslinjen utgis i to omganger. Denne første delen omfatter anbefalinger om utredning, behandling og oppfølging av personer med demens og deres pårørende. I løpet av 2017 planlegges det publisert en revidert utgave av retningslinjens del om utredning og diagnostikk. Foruten de basale testene som presenteres i nåværende retningslinje vil det da også komme informasjon om mer spesialiserte tester og verktøy, slik som bildediagnostiske metoder og spinalvæskeundersøkelser med mer. I tillegg vil det bli et kapittel om lindrende behandling for personer med demens.

Målgrupper for retningslinjen er tjenesteytere og ledere innenfor kommunenes helse- og omsorgstjenester og spesialisthelsetjeneste som har ansvar for utredning/diagnostisering, behandling og oppfølging av personer med demens og deres pårørende. Andre aktuelle målgrupper er politikere og beslutningstagere som har ansvar for å dimensjonere og organisere demensomsorgen.

Tilbakemeldinger:

Vi ønsker tilbakemeldinger vedrørende det faglige innholdet, innspill om eventuelle områder som burde vært mer inngående omhandlet og innspill som omhandler generell lesbarhet og anvendelighet. Det bes om at alle innspill primært gis via det vedlagte *Tilbakemeldingsskjemaet* til post@helsedirektoratet.no med merknad 16/34367.

Endelig korrekturlesing av retningslinjen vil bli gjort etter at ekstern høring er gjennomført. Retningslinjen har allerede vært på intern høring til avdelinger og divisjoner i Helsedirektoratet, Statens legemiddelverk samt arbeidsgrupper for retningslinjen og ekstern referansegruppe.

Denne e-posten, inklusive høringsbrev og tilbakemeldingsskjema, må gjerne videresendes til andre interessenter

Høringsfrist:**Mandag 23. januar 2017.**

Med vennlig hilsen

Kristin Mehre

Avdelingsdirektør

Avdeling Omsorgstjenester

Høringsinstanser

Stat og kommune

- Statens helsetilsyn
- Statens legemiddelverk
- Folkehelseinstituttet
- Alle fylkesmenn
- Alle kommuner
- KS
- Alle fylkeskommuner

Helseforetak

- Alle regionale helseforetak
- Alle helseforetak

Interesseorganisasjoner/fagforeninger

- Nasjonalforeningen for folkehelsen
- Norsk sykepleierforbund, NSF
- Den norske legeforening
- Norsk psykologforening
- Fellesorganisasjonen (FO)
- Norsk ergoterapeutforbund
- Norsk fysioterapiforbund
- Delta
- Fagforbundet

Ombud og råd

- Barneombudet
- Pasient og brukerombudene
- Kommunale eldreråd i Oslo, Kristiansand, Stavanger, Bergen, Trondhjem og Tromsø
- Sentrale råd for funksjonshemmede i Oslo, Kristiansand, Stavanger, Bergen, Trondhjem og Tromsø
- Hjerneverket
- Rådet for psykisk helse

Kompetansesentre

- Nasjonalt kompetansesenter for læring- og mestring innen helse (NK LMH)
- Nasjonal kompetansetjeneste for aldring og helse
- Nasjonalt kompetansenettverk for barn som pårørende (BarnsBeste)
- Nasjonalt kompetansemiljø om utviklingshemming (NAKU)
- Nasjonal kompetanseenhet for minoritetshelse (NAKMI)
- Samisk nasjonalt kompetansesenter - psykisk helsevern (SANKS)
- Regionalt kompetansesenter eldremedisin og samhandling i Helse vest (SESAM)
- NKS Kløveråsen, utrednings- og kompetansesenter for demens i Nordland

Høgskoler/universitet

- Universitetet i Oslo

- Universitetet i Stavanger
- Universitetet i Tromsø
- Universitetet i Agder
- Universitetet i Bergen
- Nord Universitet
- Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU)
- Høgskolen i Hedmark
- Høgskolen i Bergen
- Høgskolen i Hedmark
- Høgskolen i Lillehammer
- Høgskolen i Oslo og Akershus
- Høgskolen i Sogn og Fjordane
- Høgskolen Stord/ Haugesund
- Høgskolen i Sørøst-Norge
- Høgskolen i Volda
- Høgskolen i Østfold
- Senter for omsorgsforskning, alle regioner

Listen er ikke uttømmende. Andre interessenter er velkomne til å komme med innspill.